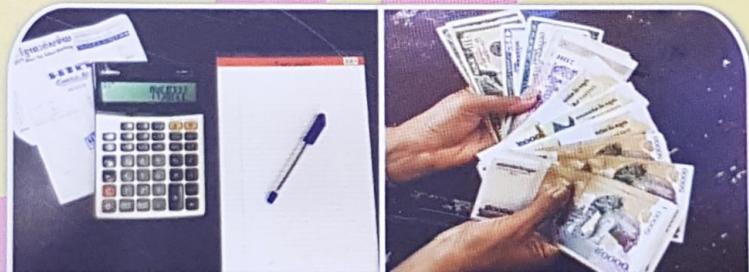

ក្រសួងពេទ្យនគរបាល នគរបាល នគរបាល
នគរបាល នគរបាល នគរបាល

ក្រសួងពេទ្យនគរបាល

ក្រសួងពេទ្យនគរបាល នគរបាល នគរបាល
នគរបាល នគរបាល នគរបាល នគរបាល នគរបាល

លោក ឆ្នាំ២០១៧ (រក្សាសិទ្ធិ)
បណ្ឌិត ស្តី ស្តីដៃវី

បណ្ឌិតវិទ្យាសាស្ត្របសុរោះ (PhD. in Veterinary Science)

ଶାନ୍ତିକା

	៦/ តាសម្រាប់ធ្វើពួស.....	២១
	គ/ការប្រើសរីសភ្លុនមានំសម្រាប់បំបែនយកសាប់.....	២២
២.៥	ចំណើ ការផ្សេងៗចំណើ ទីក និងការផ្តល់ចំណើទីក.....	២៤
២.៥.១	ចំណើ.....	២៤
	ក/ ចំណើផ្តល់ទូវម៉ាមពល.....	២៤
	ខ/ ចំណើផ្តល់ទូវប្រើប្រព័ន្ធឌីឡូ (ជាតិសាប់).....	២៤
	គ/វីតាមីន.....	២៤
	យ/ ចំណើផ្តល់ទូវជាតិនៅ.....	២៤
២.៥.២	ការងើចំណើ.....	២៥
	ក/ ចំណើភ្លុនមានំ(អាយុ១-៣០ថ្ងៃ).....	២៥
	ខ/ ចំណើសម្រាប់មានំដីនិងមេមានំ.....	២៦
២.៥.៣	ការផ្តល់ចំណើនិងទីក(របបអាហារ).....	២៧
	ក/ ការផ្តល់ចំណើនិងទីកសម្រាប់ភ្លុនមានំអាយុ១-៣០ថ្ងៃ).....	២៧
	ខ/ ការផ្តល់ចំណើមានំដីនៅ(អាយុ៣០-៦០ថ្ងៃ).....	២៧
	គ/ ការផ្តល់ចំណើមានំដី(អាយុ៦០-១២០ថ្ងៃ).....	២៨
	យ/ ការផ្តល់ចំណើសម្រាប់មេមានំនិងពាន.....	២៨
២.៦	ការប្រើសរីសសុតសម្រាប់ក្រាសនិងការក្រាសសុត.....	២៩
	ក/ ការប្រើសរីសសុតសម្រាប់ក្រាស.....	២៩
	ខ/ ការសម្ងាតនិងថែរក្សាសុតដើម្បីក្រាស.....	៣០
	គ/ ការក្រាសសុត.....	៣០
២.៧	ការថែទាំភ្លុនមានំអាយុ១-៣០ថ្ងៃ.....	៣២
២.៨	ការថែទាំទូទៅ ការគ្រប់គ្រងការបិន្ទីម អនាម៉ែយ និងជីវសុវត្ថិភាព.....	៣២

២.៩	ការបង្ការនិងការពារជីវិស.....	៣៣
២.៩.១	ដីរសុវត្ថិភាព.....	៣៣
២.៩.២	ជីវិសខ្លះទៅដែលផ្តើបប្រចែក.....	៣៥
២.៩.២.១	ជីវិសអាសន្នលោក (Fowl Cholera/Avian Pasteurellosis)	៣៥
២.៩.២.២	ជីវិសញ្ញកាស (Newcastle Disease)	៣៥
២.៩.២.៣	ជីវិសអុត (Fowl Pox)	៣៦
២.៩.២.៤	ជីវិសជ្រាសាយបកីូ (Avian Influenza/Bird Flu)	៣៧
២.៩.២.៥	ជីវិសបង្កោយឆ្លួនមួល (Ascaridiosis)	៣៥
២.៩.២.៦	បរាសិតខាងក្រោម (សសិមីល ថី)	៣៥
២.៩.២.៧	ជីវិសធ្លួងទៅឡើត	៤០
	ជីវិសភាគលាម (Coccidiosis)	៤០
	ជីវិសរលាកដ្ឋូវដើម្បីម (Chronic Respiratory Disease)	៤១
	ជីវិសរាតស (Salmonellosis)	៤១
៣	ការរៀបចំអាជីវកម្មចិត្តីមមានខ្លាតក្នុង.....	៤៣
៣.១	ការសម្រេចចិត្តីកន្លែងការរៀបចំអាជីវកម្មចិត្តីមមាន.....	៤៣
៣.២	ការវិនិយោគ	៤៤
៣.៣	ការរៀបចំស្ថាប់កន្លែកនៅសនិងការគ្រប់គ្រង	៤៤
៣.៤	ការប្រតិបត្តិតាមបញ្ជីកន្លែកនៅសនិងបទផ្ទាននៃសៀវភៅនេះ	៤៥
៣.៥	ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុលើការចិត្តីមមាន	៤៥
៣.៥.១	ការកត់ត្រាចំណាយ ចំណួល និងការគ្រប់គ្រង	
	ហិរញ្ញវត្ថុ	៤៥
៣.៥.២	ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ច	៤៥
	ឯកសារសារីជ្រាវ	៤៥

អារម្មណ

ខ្ញុំបានចំណាយពេលប្រើបង្កើរដើម្បីរក្សាទេនេះ។ សៀវភៅនេះជីវិត
ទីស្តី បង្កើរទេសវិធានាស្ថុ ឬកស្តីជាមួយការអនុវត្តដាក់ស្ថិនដែលត្រូវបានអនុវត្ត
សាកល្បងជាមួយកសិករ (demonstration trials among famers) ដើម្បីគិតថាកម្មសារ
ទីស្តីនឹងការគិតត្រូវដែលយកមកប្រើបានសេដ្ឋកិច្ច អាចអនុវត្តបានក្នុងស្ថានភាពនៅ
កម្ពុជា ដោយគិតត្រូវពីបញ្ហាតម្លៃនិងទីតាំង ការចំណាយ-ចំណុល (costs and benefits)
និងការប្រកួតប្រដើងពីអ្នកជនលិតិជា ជាបិសស ពីលំហ្អរមាន់រស់ និងសាថ្ទមាន់ពី
បរទេស។

សៀវភៅនេះណែនាំឱ្យចិត្តឯមមាន់ពួនិកនិងបាប់ដើម្បីរកម្មសិប្បែង:

- ចិត្តឯមមេចំនួន៩០ក្រុល និងមាន់លេយ្យាលសម្រាប់ធ្វើបាប់ចំនួន១៥ក្រុល
សុបមក ដើម្បីរកម្មជាមួយមាន់ចំនួន៩០ក្រុល។
 - អាយុមាន់ដែលយកមកធ្វើជាមេនិងបាន (អាចទិញពីប្រភពដែលត្រូវបាន
ជាមួយដែល) អាយុពី៣-៤ខែ។ ទិញក្នុងមកចិត្តឯមកើតបាន បុំន្ទោតត្រូវការពេល
វេលាប្រើប្រាស់ម្រាមេនិងជាបិកដំប្បូង និងក្នុងមាន់មួយចំនួនអាចបាប់
បុត្រូវដែលបាន ផ្ទុចនេះ ចំនួនពួនិកដែលទិញចូលនៅត្រាគំប្បុងនេះ
ត្រូវមានចំនួនប្រើប្រាស់ជាងដែនការ
 - ការវិនិយោគអស់ទីក្រោកចំនួន ១៨,០០០,០០០រៀល (៣,៥០០ដុល្លារ
អាមេរិក) សម្រាប់ការចិត្តឯម ផ្ទុចជាភារោង ត្រូង ឧបករណី សម្រារ៖ ចំណួន
"វាក់សាំង។ល។ បុំន្ទោតនៅមិនគឺតិតសល់ការចំណាយលើការសិក្សារៀនសូត្រ
បង្កើរទេសចិត្តឯម ការចំណាំ ការបង្ការ ការការពារដើម្បីនិងការគ្រប់គ្រង
អាណីរកម្មដែលខ្ពុសបាន សេវាធាំងនេះត្រូវដែលដោយអង្គភាពដែលត្រូវបាន
និងបសុព្ភារាល បុអង្គភាពនៅដែលធ្វើការងារទាក់ទងការចិត្តឯមសត្វ។
 - លក្ខណៈលដែលដែលនឹងទទួលបាន (ករណីអនុវត្តបានតាមការណែនាំ):
- ✓ ក្នុងមាន់ប្រើប្រាស់ជាង៨០ក្រុល/ខែ បុមាន់សាថ្ទម្នេន់១.២០-
១.៥០គក្រ ចំនួន១១២ក្រុល/ខែ (១៣៨គក្រ-១៦៨គក្រ)

✓ ចំណួលប្រើបានជាង ១,៨០០,០០០រៀល បុណ្យត្រក់ចំណោញប្រើបានជាង ៩,០០០,០០០រៀល/ខែ (២៥០អូល្យរអាមេរិក)។

សៀវភៅនេះជាសៀវភៅទីពី ដែលបានបានជាមួយ និងជាស្ថាដែលបានជាមួយ ការងារនិឡាលាស្ថាឌីកសុខភាពស្តូរ និងជំលើតកម្មស្តូរ ទី១៦ របស់ខ្ញុំ។ បន្ទែមពី ឯកសារដែលបានបានជាមួយ យុទ្ធសាស្ត្រ ឬ សង្ឃឹមថា “សៀវភៅ” ណែនាំស្តីពីការ ចិត្តឲ្យមានចុងក្រោះស្ថុកសម្រាប់ភ្លាស់យករូប និង/ឬយកសាប់ជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម ខ្លាតក្នុងផ្ទាល់រកសិករ ” នេះ និងជាផ្លាហានបញ្ហាល្អាត បន្ទីសាធារណ៍ និងការ ថែករាំលកចំណែះគឺចិត្តឲ្យចរបស់ខ្ញុំមួយឡើត ផ្ទែមដល់ប្រជាធិនាទកម្មជាដែលខ្ញុំគោរព និងជាថីស្របតាមពេលប្រឈម។

បណ្ឌិត សុខ សុជ្ជិត បណ្ឌិតវិទ្យាសាថ្មូបសុព័ទរ

សេចក្តីថ្លែងនំនាក់ល្អ

ខ្លួនជាមួយកម្មិណ្ឌសៀវភៅរៀង សូមធ្វើការថ្លែងអំណារគុណាទីពោះ

១. លោក ជ័ែង សារិន្ទ បច្ចុប្បន្នជាមនុប្រធានមន្ទីរកសិកម្ម រដ្ឋប្រមាណំ និង
នេសាទ ខេត្តព្រៃងយ៍ ដែលយល់ព្រមពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់លើខ្លួនសារ
បច្ចេកទេសក្នុងសៀវភៅនេះ និងលោក ម៉ែង សុជី បច្ចុប្បន្នជាមនុប្រធាន
មន្ទីរកសិកម្ម រដ្ឋប្រមាណំ និងនេសាទ ខេត្តតាអេក់ ដែលយល់ព្រមអាន
សៀវភៅនេះថីដើមឈាល់ចប់ ដើម្បីផ្តល់យោបល់លើការរៀបចំការ ការសរស់
ដើម្បីធ្វើឱ្យងាយអាន ងាយយល់ និងដែលអានហើយ អាចយកឡើអនុវត្តបាន។

២. លោក លោកស្រី ដែលបាននិងកំណើនដឹកនាំ អនុវត្ត និងសម្របសម្រួល
គម្រោងសន្តិសុខសៀវភៅ សម្រាប់កសិករក្រីក្រ ផ្លូវកសុខភាពស្ត្រ និងជំនួយ
ស្ត្រ នៃខេត្តព្រៃងយ៍ តាអេក់ និងកំណងផ្លូវការ។

៣. ក្រសួងកសិកម្ម រដ្ឋប្រមាណំ និងនេសាទ ដែលបានរៀបចំឱ្យមានគម្រោង
សន្តិសុខសៀវភៅ សម្រាប់កសិករក្រីក្រ និងអត្ថទាយកដ្ឋានសុខភាពស្ត្រ និង
ជំនួយស្ត្រ ដែលផ្តល់ការគាំទ្រលើគម្រោងសន្តិសុខសៀវភៅ ដូចជាដឹកជញ្ជូន
ក្រីក្រ ផ្លូវកសុខភាពស្ត្រ និងជំនួយស្ត្រ ផ្តល់មូលនិធីដោយរាយការណ៍រដ្ឋបាល
និងប្រជាធិបតេយ្យ ដោយសារគម្រោងនេះ ទីមានឯកាសធ្វើការជ័ែងជ្រាត់
ត្រីជីវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកទេស ជាមួយការអនុវត្តជាក់ខ្លួនជាមួយកសិករដើម្បី
ឱ្យប្រាកដចាការណ៍ក្នុងសៀវភៅនេះ អាចយកឡើអនុវត្តបានប្រកបដោយ
ជោគជ័យ។

បណ្ឌិត សុន សុរោន

បណ្ឌិតវិទ្យាសាស្ត្របសុពុទ្ធសម្រាក

១. ហេតុអ្នកស្ថិតចាប់យកមុខរបៀបនូវធម្មាល់ពុទ្ធលួយដុំ?

បច្ចុប្បន្ន ប្រធែសកម្មជាមានការអភិវឌ្ឍ វិកចម្រើនយោងនាប់រហ័ស ឬបង្កើនិងសមារណកម្មអាស្រាន និងជាមួយពិភពលោកការពិនិត្យសំខាន់ថ្មី សកម្មឡើង។ និងការវិកចម្រើនផ្ទៃកសេដ្ឋកិច្ច បានបង្កើតឡើងការងារជាប្រជុំនៅក្នុងប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមជនបទមួយចំនួន នៅ ពេលមានរកចំណុលបានចម្រើន សម្រាប់ផ្តល់ផ្តល់តម្លៃការផែលចោះពេជ្ជីង។ ឬនិងភាពដែលការសំឡោការការពិនិត្យភាពទិន្នន័យបង្កើង។

ឬនិងចំណោមមុខរបរផ្ទៃកកសិកម្ម តាមការស្រាវជ្រាវបានឱ្យដឹងថា ការចិត្តីម ស្ថិតជាមុខរបរដែលមានសត្តាពល (Christopher Delgado et.al.1999, Katherine Ashley, 2017) ដែលអាចរកបានចំណោលបានចម្រើន ពិសេសគឺការចិត្តីមមានតួនាទីប្រចាំឆ្នាំ (ស្អែន សុរីនិត ២០១៧)។

តើមូលហេតុអ្នកដែលជាប្រចាំឆ្នាំមានតួនាទីប្រចាំឆ្នាំនៅក្នុងស្ថិត?

១. មិនត្រូវការដឹងទិន្នន័យប្រចាំឆ្នាំមានតួនាទីប្រចាំឆ្នាំ។ ចំណោះការចិត្តីមមានដែលមានមេចំនួន

៤០-៩០០ក្រាល ត្រូវការដឹងសម្រាប់កំនែងចិត្តីមតែទៅ៥០០ម៉ែត្រការណ៍

(៣០ម x ៥០ម) ជាមួយដឹងទិន្នន័យប្រចាំឆ្នាំ ១៩ ០០០ ០០០រៀល

ដែលអាចរកចំណុលបានមិនគឺចងារ ៨០០ ០០០រៀល/ខែ។

២. មានតួនាទីប្រចាំឆ្នាំស្ថិត (native chicken) មានទីដួរនិងតម្លៃខ្ពស់។ ប្រជាធិបតេយ្យបរិភោគសាច់មានស្ថិត ដោយឱ្យតែម៉ែចៅ សាច់មានសំជាតិ ឆ្លាត់ មានអនាម័យ និងមានសុវត្ថិភាព ដោយសារការចិត្តីមមិនប្រើប្រាស់បសិទ្ធភាពប្រចាំឆ្នាំ មិនប្រើសារជាតុជិរញ្ញវត្ថុការលួយតាមលាស់ (អ៊ែរមួន) និងមិនប្រើសារជាតុបាយយាត់ ដែលប៉ះពាល់សុខភាពអ្នកបរិភោគ។

៣. មាន់ស្រុកអាចប្រភពប្រជែងដីផ្សារបាន។ ក្រុមហ៊ុនចិត្តីមមាន់ បុករទាំង
ឲ្យលមាន់ស់ សាថ់មាន់ ដែលជាទូដមាន់បង្ហាគ់ទំនួកពីបរទេស និង
ចិត្តីមជាលក្ខណៈអាតិថត (intensive) ផ្តល់ចំណើផ្តើមសេច ដែលមាន់ទាំង
នេះចិត្តីមរយៈពេលខ្លួន ៤០ថ្ងៃ បានទម្ងន់១.២គក្រ ទៅ១.៥០គក្រ។
ក្រុមហ៊ុនបុអ្នកដឹកនាំទាំងនេះ មិនចិត្តីមមាន់ធ្វើដូចង្វួនស្រុកដែលមិនងាយ
ដឹងតាត់ មានទំយចា មាន់ស្រុកមិនស្បែរមានការប្រភពប្រជែង ដែលកត្តា
នេះ ផ្តល់និងរក្សាទុវចិត្តណែកទីផ្សារសម្រាប់កសិករ បុប្រជាពលរដ្ឋដែល
ចិត្តីមមាន់ធ្វើដូចង្វួនស្រុក។

៤. ការចិត្តីមមាន់ ជាលក្ខណៈបានកិច្ចកម្មខ្លាតក្នុងនេះ មិនមែនជាកិច្ចការ
លំបាកខ្លាំង ហើយផ្តល់ឱកាសអល់ស្រីសម្រាប់ប្រកបមុខរបរនេះ។
ការពិសោធន៍ក្រោរជាការបង្ហាញឱ្យយើងចាំ មានស្ថិតិថ្លែងជាង ៦០ភាគរយ
ចាប់យកមុខរបរនេះ តុងចំណោមកសិករចិត្តីមមាន់បង្ហាញនៃគម្រោង
សន្តិសុខសៀវភៅសម្រាប់កសិករក្រីក្រ ដែលគម្រោងនេះផ្តល់មូលនិធីដោយ
រាជរដ្ឋាភិបាលនិងប្រជាធិបតេយ្យដែលបានបង្ហាញ។

ដោយសារមូលហេតុសំខាន់ៗមូចបានរៀបរាប់ខាងលើ ការចិត្តីមមាន់ធ្វើដូច
ង្វួនស្រុក ជាមុខរបរដើម្បីមានស្ថានុពល អាចឱ្យកសិករបុប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ រកចំណូល
ដីសមរម្យ ជាតិសេសអាចរស់នៅក្នុងកំណើនបាលសំខ្លួន ដោយមិនចាំបាច់ត្រូវធ្វើ
ចំណាកស្រុក ស្មោះស្មោះរកការងារធ្វើ ដើម្បីរកបាក់កាសចិត្តីមជីវិត។ មុខរបរចិត្តីម
មាន់ធ្វើដូចង្វួនស្រុក ជាមួយដើម្បីនៅដែលមិនធ្វើនេះ ធ្វើឱ្យកសិករបុប្រជាពលរដ្ឋ
រាយជាម្នកដឹកនាំ ជាម្នាស់អាជីវកម្ម និងអាចរាយឡើជាម្នកមានសុកសុខបានមួយគឺ
ដែលមានរយៈចមកហើយ។